

Paul Bogaers

www.paulbogaers.com

'Een fotograaf houdt zich bezig met de uiterlijke verschijningsvorm van de wereld. Met de buitenkant van de dingen. Het innerlijk - emoties en herinneringen - is moeilijk in foto's te verbeelden', vindt fotograaf en autonoom kunstenaar Paul Bogaers (Tilburg, 1961).¹ In zijn werk loopt hij telkens tegen de grenzen van de fotografische mogelijkheden aan en doet iets wat eigenlijk niet kan: iets wat 'onzichtbaar' is, zichtbaar maken. Hij combineert foto's en laat ze door hun onderlinge samenhang nieuwe en betekenisvolle verbanden oproepen. Associatie en suggestie spelen een belangrijke rol. Bogaers gebruikt niet alleen zijn eigen foto's maar ook amateurkiekjes, illustraties uit oude tijdschriften en boeken en beelden uit zijn uitgebreide archief. Door zijn associatieve manier van werken heeft Bogaers veel affiniteit met de surrealisten. 'Evenals de surrealisten ben ik gericht op het toeval. Zo kun je dingen vinden omdat je ze laat gebeuren en ervoor open staat. De werkelijkheid is zo rijk, maar je moet het opmerken.'² Zijn oog voor toeval levert foto's op met raadselachtige details, zoals langgerekte schaduwen, wapperende vitrage uit een raam en lege winkel-etalages waar de sporen van de voormalige eigenaren nog aanwezig zijn. Behalve fotograaf en beeldend kunstenaar is Bogaers ook schrijver. Een eigenzinnige schrijver, want zijn novelle *Tropenwee* (1992) en roman *Onderlangs* (2007) zijn bijzondere collages, opgebouwd uit uitgeknipte zinnen uit tientallen boeken.

Voor de SFU-serie *Schuldige locaties* (1996-1997) ging Paul Bogaers op zoek naar plekken in Utrecht waar in het verleden dramatische gebeurtenissen plaatsvonden. Hij dook in de archieven van het *Utrechts Nieuwsblad*, schreef een aantekeningenboekje vol en bezocht de locaties die hij op deze manier vond. De vraag was of een onschuldige omgeving van levenloze voorwerpen, huizen en bomen besmet kan raken door de gruwelijke voorvallen waarvan ze getuigen zijn geweest. En of je met fotografie iets dat in het verleden is gebeurd en geen sporen heeft achtergelaten zichtbaar kunt maken. Bogaers associeert in zijn foto's elementen die hij ter plekke aantreft met de gebeurtenis uit het verleden en voegt soms een extra beeld

toe om de suggestie te versterken. Om het effect van een zoekplaatje te voorkomen, koos hij ervoor de informatie bij het beeld te beperken tot de aanduiding van de plek, de datum van het dramatische voorval en de datum van de opname. Daardoor blijft het geheim intact: je kunt de letterlijke gebeurtenis niet van het beeld aflezen.

Op de plaats delict gebruikte Bogaers een Pack-126 en een Kodak-stretch camera. De Pack-126, een voorloper van de wegwerpcamera, zorgt voor een 'overstraalde, lichte onscherpte met een zacht contrast'. Door de onnauwkeurigheid van de lens en de zoeker ziet Bogaers nauwelijks wat hij fotografeert. 'Het komt er ongeveer op. Ik zie later in de doka wel of het iets is. Ik wil terug naar de eenvoud, het argeloze van de amateur. Door het onbeheersbare van de camera blijft de magie intact.'³ **KD**

¹ Telefonisch interview met Paul Bogaers, 5 maart 2008.

² *Idem*

³ *Marel Bem*, Ik zie in de doka wel of het er op staat. *Serie Fotograaf en toestel*, de Volkskrant, 9 augustus 2007.

Tentoonstellingen

- En Passant, *GBK Dordrecht*, 2007
- Broedplaats Europoort v/h "De Beer", *Nederlands Fotomuseum, Rotterdam*, 2005
- Constructed Moment, *KW14, 3-Hertogenbosch*, 2005

Publicaties

- *Onderlangs, collageroman, Utrecht (Uitgeverij IJzer) 2007*
- Broedplaats Europoort v/h "De Beer", *Amsterdam (Uitgeverij Artimo) 2005*
- *Fotografen in Nederland. Een anthologie 1852-2002, Amsterdam/Gent/Den Haag (Uitgeverij Ludion / Fotomuseum) 2002*

Projecten

- Earthbound, *Platform Zibra/De Krabbedans, Eindhoven*, 2007
 - Broedplaats Europoort v/h "De Beer", *Nederlands Fotomuseum, Rotterdam*, 2004/2005
 - Gids door de Kanaalzone, *KORT/Gemeente Tilburg*, 2002/2003
-